

Lärarhandledning

för det digitala läromedlet

Solklart – omgivningslära

 LÄRUM

Innehåll

1. Inledning
2. Tanken bakom läromedlet
3. Jag som människa
4. Omgivningslära i åk 3–6 enligt läroplanen
5. Navigeringen

1. Inledning

Läromedlet Solklart Omgivningslära innehåller sex temahelheter som följer läroplanen från 2014. Läromedlet är en uppdatering av den äldre versionen av Solklart som fortfarande fås som kopieringsunderlag i pärmar (Miljö- och naturkunskap, årskurs 3 och 4, Biologi och geografi, årskurs 5 och 6 samt Fysik och kemi, årskurs 5 och 6).

Temahelheterna är:

- Jag som människa
- Trygg vardag
- Min världsbild
- En hållbar framtid
- Naturens fenomen
- Naturen omkring oss

Det digitala läromedlet är tillgängligt för alla elever, vilket främjar delaktighet och demokrati.

2. Tanken bakom läromedlet

Läromedlet riktar sig till elever inom specialundervisningen i årskurserna 3–6, men också för ungdomar och vuxna i behov av stöd i inläringen. En lärare eller skolgångshandledare behöver vara med i undervisningssituationen där läromedlet används.

Läromedlet är ett grundmaterial i lättläst form och innehåller två läsnivåer med uppgifter. Den lätta läsnivån har en vit bakgrund med tydliga bilder som är kopplade till texten. Ifall eleven inte kan läsa texten kan man i stället med hjälp av bilden diskutera innehållet. Möjlighet att få texten uppläst finns också. Den svårare läsnivån har en ljusgrön bakgrund och har mera text och fakta. En lyssnarknapp finns att använda för båda nivåerna i det digitala materialet.

Läroplanens tanke och avsikt ligger som grund för texten och uppgifterna som finns i läromedlet. Uppgifterna uppmuntrar och strävar till laborativt, undersökande och reflekterande inlärningsätt. Fundera, testa dig själv, forska, ta reda på eller drama är exempel på uppgiftstyperna.

Mera om fotosyntesen

Av koldioxid, vatten och solenergi blir det socker i de gröna bladen.

Då släpps syre från bladen ut i luften och djur och människor kan andas in den nya luften.

Sockret som bildas i växten är energi och växten är mat som djur och människor kan äta.

Navigation icons: Home, Pencil, Eraser, Document, List, Question mark, Speaker, Left arrow, Right arrow.

3. Naturens fenomen

Den här delen heter Naturens fenomen. I Naturens fenomen behandlas följande teman:

- **Naturens fenomen**
Näring till vad behövs det?, Fotosyntesen i naturen, Förbränning i naturen, Det finns liv överallt, Djurrikets indelning, Olika arter och Näringskedja i naturen.
- **Energi**
Energi och Energi kan mätas.
- **Magnetism och el**
Magnetism och elektricitet, Magneter, Hur fungerar el? och Ström.
- **Ljud och ljus**
Ljud, Hur du hör ljud, Ljudet låter olika, Om ljud, Eko, Ljus, Om ljuset och När du ser något.
- **Vatten och luft**
Luft, Vindkraft, Vatten, Rent vatten, Sötvatten och saltvatten, Vattnets kretslopp och Aggregationstillstånd.
- **Jorden**
Jordklotets delar, Kärnan, Manteln, Jordskorpan, Jordskorpans indelning och Mineraler och bergarter.
- **Solsystem**
Vårt solsystem, Solen, Årstider, Dag och natt, Månen och Månfaser.

Kopiering och delning av läromedlet är förbjudet.

4. Omgivningslära i åk 3–6 enligt läroplanen

*Naturens strukturer, principer och kretslopp
Med hjälp av olika material och ämnen granskas
aggregationstillstånd och ämnens egenskaper. Förbränning,
fotosyntesen och vattnets kretslopp utgör grunden för förståelse av
principen om ämnens förändringar och bevarande. Med hjälp av att
utföra temperaturmätningar, studera värmeenergi och omvandling
mellan energiformer får eleven insikt i principen om energins
bevarande. Man undersöker ljud- och ljusfenomen. Eleverna
fördjupar sig i närrymden, årstiderna, växlingen mellan dag och natt
samt jordklotets uppbyggnad. De ska undersöka växelverkan mellan
mänsklig verksamhet och olika organismer och deras livsmiljöer. Man
bekantar sig med näringskedjor, djurs och växters fortplantning,
näringsproduktion och matens kretslopp samt bruket av skog.
(Glgu, 2014)*

I denna del av läromedlet Solklart övar eleven på ett enkelt, tydligt och lätt sätt att granska olika material som vatten och luft. Med hjälp av olika experiment får eleven se hur vatten och luft reagerar i olika situationer. Eleven får ta del av vattnets kretslopp och vattnets aggregationstillstånd.

Genom olika sorters experiment övar sig eleven i hur elektricitet fungerar och hur man kan bygga en kompass. Vidare får eleven undersöka hur ljus och ljud fungerar.

Eleven får på ett lätt och tydligt sätt gå igenom hur jorden är uppbyggd, på vilket sätt solen och månen påverkar vårt liv här på jorden och hur vårt solsystem är uppbyggt.

Näringskedjor och fotosyntesen i naturen tas upp. Vidare tas även djurrikets indelning och olika arter upp.

5. Navigeringen

Läromedlet är uppbyggt så att läraren eller eleven kan välja hur mycket text som ska läsas eller hur många uppgifter som ska göras.

Om man väljer den lättare läsnivån med kortare texter, kommer man till uppgifter anpassade till den lättare läsnivån.

Om man väljer den svårare läsnivån med längre texter, kommer man till uppgifter anpassade till den svårare läsnivån.

Det finns en möjlighet att få alla text- och uppgiftssidor upplästa.

Knapparna

	Till innehållsförteckningen.
	Lättare text.
	Svårare text.
	Lättare uppgift.
	Svårare uppgift.

	Lyssna på instruktionerna.
	Lyssna på texten.
	Gå tillbaka till föregående sida.
	Gå framåt till följande sida.

Naturen omkring oss

Författare:

Maria Sjöblom

Johanna Pipping-Arrakoski

Bilder:

Hanna Björkqvist

Pixabay

LL-språkgranskning:

LL-Center

Språkgranskning:

Jenny Sylvin

Redaktörer:

Johanna Pipping-Arrakoski

Carina Frondén

Lärrarhandledning

Text:

Johanna Pipping-Arrakoski

Carina Frondén

Uppdaterad 2023:

Jessica Öhman

©Lärum-förlaget 2020

ISBN: 978-952-7099-27-8

